

?Pujol i el neofeixisme a Espanya

Escric aquestes ratlles després d'haver vist d'una tirada la sèrie documental *La Sagrada Família* al voltant de Jordi Pujol. Al marge de les valoracions de la figura, que només el pas del temps destil·larà, traço algunes constatacions interessants. La primera, contextual, no és exclusiva de la història recent d'Espanya: el *modus operandi* polític i la circulació de la informació han canviat exponencialment en les últimes dècades. Malgrat tot, sembla inqüestionable que Pujol -i Felipe González- són dos animals polítics sense parangó en els últims cinquanta anys. Tots dos amb moltíssimes arestes, llums i ombres, però el respecte que es professen n'és la mostra més fefaent. A la sèrie, Felipe parla de Pujol com l'últim nacionalista eficient obstinat a canviar Espanya enfortint, alhora, Catalunya. S'explica com el mateix González propicia que Aznar compti amb CiU per fermar el govern del PP 1996 segellat al pacte del Majestic. Però, amb un efecte bumerang, l'acord és el principi del final de l'etapa Pujol i de la treva tàcita signada per *recuperar* la democràcia a Espanya. En una altra sèrie, *Salvar al Rey*, aquesta idea també aflora, malgrat que la tesi principal versa sobre la continuïtat de la monarquia i com la caiguda de Joan Carles, marcada pel destapament a borbollons de la brutícia del seu regnat, hauria d'aplanar el terreny al successor.

Ara bé, l'aniquilació de l'emèrit també mostra les costures de la Transició. Com el pòsit de la ultradreta de patriotisme exacerbant -com al llarg del segle passat- corca els fonaments de la democràcia espanyola. Sempre més espanyola que democràtica. Amb connivència dels grans partits: el PP, per descomptat, i el PSOE, des de la majoria socialista del 1982, precedida pel cop d'estat de Tejero i el revés de la LOAPA. Amb l'aprovació, admet Felipe a la sèrie sobre Pujol, queda descartada qualsevol vertebració d'estat federal, i s'eixampla el Rubicó que Espanya mai no deixarà creuar als moviments independentistes. El terrorisme d'estat en la fi d'ETA i, sobretot, la repressió posterior a l'1-O ho corroboren. Ara que l'extrema dreta modifica diàriament l'agenda política, és evident que el neofeixisme desacomplexat torna a amenaçar la democràcia espanyola, força el retorn al bipartidisme i enterra l'alternativa Ciutadans/Podem -només cal valorar les últimes sessions al Congrés amb Irene Montero com a boc expiatori i el desinterès del PSOE per protegir-la. Contemplant el panorama, respecte al futur de Catalunya, tragueu les vostres conclusions.